

Rehn

25.3.2011

Palvelulaitosten työntajayhdistyksen jäsenyhteisöille

Perhevapaita koskeva työsopimuslain muutos

Työsopimuslain 4 lukuun on lisätty uusi 7 a § ”*Poissaolo perheenjäsenen tai muun läheisen hoitamiseksi*” (197/2011). Samalla on muutettu työsopimuslain 7 luvun 9 §:n 2 momentin säännöstä perhevapaalla olevan työntekijän irtisanomisesta. Muutokset tulevat voimaan 1.4.2011 lukien. Lainmuutokset ovat liitteenä.

TSL 4 luku 7 a §

Edellyttää sopimusta

Työsopimuslain 4 luvun 7 a §:n perusteella työntekijällä on mahdollisuus jäädä määräajaksi pois työstä perheenjäsenen tai muun läheisensä hoitamiseksi. Työntekijän työstä poisjääminen edellyttää aina sopimusta työntekijän ja työnantajan kanssa. Työntekijällä ei ole subjektiivista oikeutta vapaaseen. Lain perustelujen mukaan työnantajan olisi kuitenkin selvítettävä erilaiset vaihtoehdot töiden järjestämiseksi ja tarvittaessa selvítettävä työntekijälle, miksi työntekijän poissaolo ei ole järjestettävissä.

Perheenjäsenellä tarkoitetaan

Perheenjäsenellä tarkoitetaan samassa taloudessa perheenomaisissa olosuhteissa asuvien henkilöiden lisäksi esimerkiksi takenevassa tai etenevässä polvessa olevien työntekijöiden tai tämän puolison, avopuolison taikka työntekijän kanssa rekisteröidyssä parisuhteessa elävän henkilön lähisukulaisia. Muulla läheisellä tarkoitetaan esimerkiksi hoidettavan avopuolisoa tai ystävää, joka on käytännössä osallistunut hoitoon ja huolenpitoon.

Vapaan pituus ja sen keskeyttäminen

Laissa ei ole säännöksiä vapaan pituudesta, vaan sen pituus ja muut järjestelyt määritellään tehtävässä sopimuksessa. Myös työhön paluusta kesken vapaan on sovittava. Tilanteessa, jossa työntekijällä on perusteltu syy keskeyttää vapaa, voi työntekijä palata työhön ilman sopimistakin ilmoittamalla paluusta työnantajalla viimeistään kuukautta ennen paluuta. Perusteltua syytä arvioidaan samoin perustein kuin muitakin perhevapaiden keskeyttämistilanteita. Käytännössä perusteena keskeyttämiselle olisivat lähinnä tilanteet, joissa hoidettavan terveydentilassa tapahtuneet muutokset, joiden jälkeen edellytyksiä perheenjäsenen hoitamiseksi kotona ei enää ole. Ennenaikainen työhön paluu olisi mahdollista myös silloin, kun hoitajan omissa edellytyksissä selviytyä hoitotehtävistä tapahtuu oleellisia muutoksia. Muutokset hoitajan taloudellisessa tilanteessa eivät ole säännöksessä tarkoitettu perusteltu syy työhön paluulle. Työntekijän on pyydettyä esitettävä lääketieteellinen tai sosiaaliviranomaisten antama selvitys poissaolon ja sen keskeyttämisen perusteesta.

Vapaa palkatonta

TSL:n 4 luvun 7 a §:n poissaolo perheenjäsenen tai muun läheisen hoitamiseksi on palkatonta.

Rehn

25.3.2011

TSL 7 luku 9 §

Lisäys irtisanomissuojaan

Työsopimuslain 7 luvun 9 § koskee perhevapaalla olevan työntekijän irtisanomissuojaa. Kielto irtisanoa työntekijää perhevapaan käyttämisen perusteella koskee myös uutta 7a §:n mukaista vapaata (9 §:n 1 momentti). Sen sijaan 9 § 2 momentti (irtisanomisperustetta koskeva oletus) ja 9 §:n 3 momentti (kielto irtisanoa perhevapaalla olevan työntekijä taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla) eivät koske uutta 7a §:n mukaista vapaata.

PALVELULAITOSTEN TYÖNANTAJAYHDISTYS RY

Neuvottelupäällikkö

MARJA TAST
Marja Tast

Liite

Laki työsopimuslain muuttamisesta (197/2011)